

RAZGOVOR S GENERALNIM MINISTROM FRA MICHAELOM A. PERRYEM

razgovarao: fra Jerko Kolovrat

Prije svega, srdačno vas pozdravljam franjevačkim pozdravom: „Mir i dobro“! Običaj je u časopisu franjevačkih studenata „Poćeci“, među ostalim zanimljivim i poučnim sadržajima, napraviti barem jedan intervju. Na moju veliku radost i čast, ove godine imam priliku razgovarati s Vama, generalnim ministrom Reda Manje Braće. Ovim Vam putem od srca zahvaljujem jer ste radosno prihvatili podijeliti s nama nekoliko riječi i darovati nam svoje vrijeme.

Fra Michael, često ste na putu i posjećujete mnoge franjevačke zajednice u svijetu. Upoznati ste s radostima i nadama, ali i žalostima i tjeskobama koje braća proživljavaju. Promatrajući Red Manje Braće danas, koje su pozitivne dimenzije franjevačkog života te koji su problemi i izazovi s kojima se tek trebamo suočiti?

Prije svega, u Redu je trajno prisutna potreba za fratriba. Danomice ohrabrujem mlade da „poguraju“ Red. Potrebne su nam nove ideje, pustolovni duh, duh kreativnosti kako bi želja za življenjem punine franjevačkog života bila ostvariva. Posjećujući franjevačke zajednice diljem svijeta vidim da su prisutne mnoge težnje, želje za

budućnost. Fratri mnogo rade, rade čuda približavajući se narodima, vodeći razne grupe suočene s materijalnim i duhovnim poteškoćama, brinući se za svetišta i župe. Sve su to znakovi trajne vjernosti i bogatstva Reda. Isto tako, fratri se suočavaju s mnogim izazovima. Najvećim izazovom danas čini mi se to da su mnogi su izabrali biti svećenici ali ne i fratri. Svećeništvo je jedna služba Crkvi i čovječanstvu ali naš je najdublji identitet biti manji i živjeti u jednostavnosti i skromnosti. Ako to zaboravimo nećemo znati na prikladan način spojiti redovnički i svećenički poziv. Dakle, svakodnevno se opredijeliti za „biti manji brat“, posvetiti se molitvi i radu, ne napuštati molitvu časoslova, zajedničke čine i život u zajednici. Ohrabrujem braću i na ovaj način, da u njima svakodnevno raste želja da budu fratri i manji.

Mnogi mladići i djevojke razmišljaju o redovničkom pozivu ali nemaju hrabrosti odlučiti se za nj. U njima odzvanja ono „Zašto?“ – na koje ne nalaze odgovor. Zašto biti redovnik ili redovnica i koja je svrha i smisao redovničkog života.

Mladi se danas, ne samo kad se radi o redovničkom pozivu, suočavaju s poteškoćom donošenja odluke. Odlučiti se za nešto ili nekoga smatra se jednom vrstom ropstva. Ako nešto odaberem to znači da ne mogu imati sve, dok jedno odabirem drugo ostavljam. A današnji nam mentalitet nameće život u kojem bi trebali imati sve u svakom trenutku i bez odgovornosti. Međutim, prava je sloboda

upoznati sebe i svoj životni poziv te se za nj opredijeliti. Možda se danas mnoge ponude čine privlačnijima od redovničkog poziva. Zašto krenuti u nepoznato, izložiti se riziku, napustiti obitelj i prijatelje, promijeniti životnu sredinu i odabrati redovnički poziv? Zato jer je glas Onoga koji me poziva na taj put veći od svih drugih želja koje se nalaze u meni. Samo u poslušnosti tome glasu nalazim mir i potpuni smisao. Želim Bogu posvetiti najviše što imam – svoj život. Stoga, redovnički poziv nije kazna niti teret već neprocjenjivi dar pojedincu i Crkvi.

Redovnički poziv u suštini je proročki. Jesmo li danas, kao nekad proroci, znak i opomena svijetu ili smo izgubili tu dimenziju?

Radikalnost redovničkog života najbolje se očituje u njegovoj proročkoj dimenziji. Proroci su uvijek, i životom i riječima pozivali na svetost i obraćenje. Bili su opomena društvu i okolini u kojoj su živjeli. Često su bili nepoželjni jer su govorili ono što nitko nije htio čuti. Nekad ih je to stajalo i života. Vjerujem da se svatko od nas susreo s takvim osobama. Vjernost, dosljednost i mudrost na njima kao da se može opipati. Taj je zadatak i pred nama franjevcima. Ne traži se ništa spektakularno već vjernost vlastitoj karizmi i identitetu u svim situacijama, bilo to zgodno ili nezgodno.

Franjo nije izabrao klasični monaški život zatvorivši se u samostan već je trpio iste tegobe života kao i narod. Donosio je nadu i radost evanđelja u srca jednostavnih ljudi.

Je li današnje franjevaštvo svojevrsni bijeg u zaštićenost bez izloženosti i postoji li opasnost da se odrekemo našeg temelja „biti manji“?

Primjer sv. Franje neprestano nas potiče da radimo na kvaliteti bratskog, zajedničkog života. Braća moraju zajedno dijeliti životne izazove, zajedno proživljavati radosti i poteškoće. Ne smijemo se udaljiti jedni od drugih. Ako između sebe budemo složni i povezani nećemo imati nikakve poteškoće u našem djelovanju prema vani. Naše nutarnje, duhovno iskustvo Boga uvijek nas tjera da izađemo iz sebe samih. Čineći tako, potvrđujemo da Bog u nama i u našoj zajednici čini svoja djela. Upravo nas enciklika „Laudato si“ potiče da iznova otkrijemo dostojanstvo svake pojedine stvari i svake pojedine osobe. Svi smo povezani jednom velikom niti, mi smo Božji ljubljani sinovi i kćeri. Kao takvi, pozvani smo ići ondje gdje je pogaženo dostojanstvo osoba i stvari i vratiti im prvotno dostojanstvo Božjih sinova i kćeri.

Živimo u globaliziranom svijetu koji je sve više opterećen ravnodušnošću, relativizmom, napuštanjem etičkih načela, beznađem, nebrigom za okoliš, velikom razlikom između bogatih i siromašnih. Kapital i osobni interesi stavljaju se iznad vrijednosti ljudskog dostojanstva i života. Može li uloga franjevaca, i na koji način, biti presudna u prevladavanju krize u kojoj se nalazimo?

Izazov globalizacije nosi u sebi opasnost da postanemo izolirani jedni od drugih. Vjerujem da polako gubimo sposobnost susreta s drugom osobom. Virtualni svijet na kraju nas uvijek ostavlja praznima. Tu prazninu ne možemo ispuniti tehnologijom. Jedini lijek je stupiti u

zdravi odnos s Bogom i s drugima. Kao franjevci pozvani smo dati tehničkim pomagalima pravi smisao, učiniti da nam budu prilika za rast u čovječnosti a ne da nas raščovječuju. Nadalje, svjedoci smo da je današnje društvo obilježeno podjelama. Uloga franjevaca jest donositi jedinstvo i mir, a nikada poticati podjele. To znači ići do kraja u ljubavi pa čak i prema neprijateljima. Sjećam se jako dobro, tijekom svog desetogodišnjeg boravka u misijama u Africi, terora kojeg je provodio Mobutu Sese Seko. Izravno i neizravno kriv je za smrt mnoštva nevinih osoba, među njima staraca, žena i djece. I sam sam bio svjedok nekih od tih zastrašujućih, nepravednih događanja. Sjećam se da mi je bilo jako teško, da su prošle godine dok nisam smogao snage moliti za Mobutua. Biti fratar znači prigrliti druge, u svom srcu stvoriti prostor za druge bez iznimke, čak i za neprijetelje. Za neke je to nezamislivo. Ali to je radikalnost evanđelja, na nepravdu ne odgovarati nepravdom, ne mrziti one koji te progone već moliti za svoje neprijetelje. Tu je uloga franjevaca presudna, nasljedovati Gospodina i kad kaže: „Ljubite svoje neprijetelje, dobro činite svojim mrziteljima, blagoslivljajte one koji vas proklinju, molite za one koji vas zlostavljaju.“ (Lk 6,27-28)

Na kraju, što biste poručili mladim franjevcima i studentima teologije te svim ljudima dobre volje u čije će ruke doći ovaj časopis.

Molim vas, vjerujte u sebe, vjeujte da Bog vjeruje u vas, kao braća i sestre vjerujte u Božju prisutnost među vama. Dopustite da zajedništvo bude snaga za vas. Svjedočite Božju ljubav na putovima kojim hodite, ne bojte se i budite radosni. Dakle, svima vama: „Hrabro i Bog vas blagoslovio!“

RAZGOVOR S FRA CESAREOM VAIANIJEM, GENERALNIM TAJNIKOM ZA FORMACIJU I STUDIJ OFM-A

Franjevačka formacija temelji se na osobnom susretu s Gospodinom i počinje Božjim pozivom. Kako i na koji način danas prepoznati Božji poziv i kako odgovoriti na njega?

Za prepoznati Božji poziv važna je pozornost, pozornost u životu koji živimo i u vlastitoj povijesti. Bog nam ne šalje i ne ostvaruje svoj poziv preko anđela ili preko nekih posebnih glasova, već kroz život, život koji živimo. I stoga je potrebno nanovo čitati, iščitavati svoju povijest i svoj život očima vjere, a što mi pomaže razumjeti što Bog od mene traži. Ovo uključuje također i jedan molitveni stav jer su molitva, meditacija, razmišljanje jedno mjesto u kojem razmišljam o svom životu, gdje pokušavam razumjeti što Bog od mene traži. I smatram iznad svega da je ovo način na koji se može prepoznati Božji poziv.

Početni odgoj završava svečanim zavjetima nakon kojih slijedi ujedno i najduža formacija, trajna. Koje su pak ključne točke u početnoj formaciji koja je temelj za trajnu formaciju?

Često mislimo da je zapravo prava formacija ona početna. Ali formacija je sposobnost ne ostati uvijek isti, već, na jedan razborit način, promijeniti se. U religioznom govor riječ je o obraćenju. U temlju obraćenja je jedan oblik trajne formacije. I na ovo smo svi pozvani na što nas Crkva svake godine u korizmenom

razgovarao: fra Dejan Međugorac

vremenu poziva i govori da je potrebno obratiti se. To je uvijek jedan hod, kao i formacija.

Kad je početna formacija na primjer, u vašem stadiju privremenih zavjeta, već bi trebala biti jedan temelj i sposobnost za trajnu formaciju. Jer ste već primili jedan oblik formacije u postulatori, novicijatu koji su vam dali jedan temelj za dalje i kako tu formaciju živjeti u svakodnevnom životu. Sada ste u jednom dijelu formacije kada se dosta vremena posvećuje studiju i studentskim obavezama, ali kasnije će život biti drukčiji. Vrlo važno mi se čini biti raspoloživ učiti od života, od onoga što živim i dati se promijeniti i prilagoditi onome što život nosi. A ovo je uvijek jedan neprekidni hod koji ne prestaje ni sa svečanim zavjetima ni svećeničkim ređenjem.

Koja je odlika jednog redovnika? Što bi ga trebalo resiti?

Za nas franjevce, vjerujem da je, karakteristika koja je već naznačena u našem imenu, tj. *manja braća*, zapravo sposobnost za biti brat s drugima i za druge, biti srdačan i biti u službi za druge, ne smatrati se većim od drugih. I ovo je jedna lijepa karakteristika, ovo je naš način za biti redovnici.